

INOVOVANÉ UČEBNÉ OSNOVY Z HUDOBNEJ VÝCHOVY

Hodinová dotácia

Ročník	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Predmet iŠkVP	povinný	povinný	povinný	povinný
Časová dotácia povinná + voliteľná	1	1	1	1

1. Charakteristika predmetu

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom činnostným a zážitkovým, kde na báze hudobných hrových činností sa žiaci učia orientovať vo svete hudby, prebúda sa v nich záujem o elementárne muzicírovanie a postupne aj záujem o hlbšie vzdelanie z oblasti hudby a umenia (napr. ZUŠ).

Na primárnom stupni vzdelávania sa prirodzene a plynule nadväzuje na posilňovanie vrodenných a prirodzených predpokladov detí a ich sklonov k hravosti, spontánnosti, na ich schopnosť celostného vnímania obrazov a modelov okolitého sveta. Spoločná úloha vzdelávacieho okruhu Umenie a kultúra je sprostredkovať národné a svetové kultúrne dedičstvo a prispieť k položeniu základov všeobecnej vzdelanosti národa. Východiskom tohto poznávania má byť vždy samotná hudba a hudobné aktivity žiakov.

Hudba má byť pre žiakov *súčasne hrou a predmetom detského experimentovania, zdrojom objaviteľských prístupov* k hudobnému poznávaniu, a to s realizovaním komplexne chápaných hudobných činností, so zámerom všestranne zapojiť žiakov do hudobno-výchovného procesu.

Dobre známa *sústava hudobných činností* je rozšírená o hudobno-dramatické činnosti, ktoré majú integrujúci charakter, spájajú v sebe hudobné činnosti, ako aj skúsenosti, zručnosti a vedomosti z literárnej, dramatickej, etickej, výtvarnej a telesnej výchovy na báze zážitkového učenia. Hudobné činnosti predstavujú najrozmanitejšie formy styku žiaka s hudbou, dávajú možnosť spájať hudbu so slovom, pohybom, hrou na detských hudobných nástrojoch. Tvorí základný prostriedok na rozvíjanie všeobecných a hudobných schopností žiakov. Hudobné činnosti nemôžu byť izolované, ale sa majú vzájomne dopĺňať a podporovať.

2. Ciele učebného predmetu

V prvých ročníkoch primárneho vzdelávania majú prevahu hudobné prejavy: vokálno-intonačné, hudobno-pohybové, inštrumentálne (interpretačné a tvorivé), podporené perцепčnými a hudobno-dramatickými činnosťami. Hudobné činnosti učiteľ usmerňuje tak, aby prinášali radosť, aby sa každý žiak prejavil v jemu blízkych hudobných prejavoch tak, aby sa zvyšovalo jeho sebavedomie a sebaúcta. Prostredníctvom individuálneho prístupu pri vedení hudobno-výchovného procesu by sa mali zapájať do jednotlivých hudobných činností všetky skupiny žiakov bez strachu z osobného zlyhania. Každá hudobná činnosť musí byť zmysluplná, zameraná na splniteľnosť, stimuláciu najschopnejších žiakov, povzbudzovanie menej nadaných a podporovanie najslabších žiakov.

V primárnom vzdelávaní je potrebné dodržiavať postup: od hudobných zážitkov k vedomostiam a cez ne k transferu pri aktívnom vnímaní a obsahovom sprístupňovaní umeleckých diel.

Hudobná výchova pomáha rozvíjať citový svet žiakov v otvorenej atmosfére radosti a lásky, formou partnerského dialógu učiteľa so žiakmi – bez mentorovania, autoritárstva a tlaku na hromadené vedomosti.

Výsledok hudobno-výchovnej práce významne ovplyvňuje erudovaný a zaniatený učiteľ, ktorý je schopný naplniť požiadavky školského vzdelávacieho programu flexibilne a optimálne tak, aby aj prostredníctvom hudby formoval celistvú osobnosť žiakov. Odporúčame, aby tento učebný predmet vyučoval učiteľ so špecializáciou hudobná výchova pre primárne alebo sekundárne vzdelávanie.

Kľúčové kompetencie

Vokálno-intonačné činnosti

- Získať základné spevácke zručnosti a návyky.
- Detské a ľudové piesne spievať čisto a rytmicky presne, adekvátne nálade. Vedieť zaspievať dvojhlasný kánon a jednoduchý dvojhlas. Poznať delenie slovenských ľudových piesní podľa tematiky a folklórnych oblastí, slovenské zvykoslovie. Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.
- Poznať a správne realizovať hodnoty nôt (štvrt'ová, osminová, štvrt'ová s bodkou, polová + pomlčky), mená nôt h-d2, husľový kľúč, 2/4, 4/4, 3/4 takt.
- Podľa fonogestiky vedieť zaspievať jednoduché durové melódie. Vedieť vytvoriť melodickej otázke odpoveď, k predvetiu závetie.
- Sluchom rozoznať durové a molové melódie a súzvyky.
- Vedieť správne zaspievať 20 detských a ľudových piesní, hier so spevom. Hymna SR.
- Chápať poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka.

Inštrumentálne činnosti

- Poznať jednoduché rytmické nástroje a ovládať techniku hrania na ne, sluchom ich rozoznať. Vedieť tvoriť a realizovať jednoduché sprievody k piesňam, rytmické motívy. Pomocou detských hudobných nástrojov (DHN) realizovať zvukovú podobu javov, nálad, podporiť náladu piesne a skladby.
- Vedieť hrať rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových, polových nôt a pomlčiek, použiť ich pri tvorbe sprievodu k piesňam.

Hudobno-pohybové činnosti

- Vedieť správne chodiť a pochodovať podľa hudby, reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Taktovať v 2/4 a 3/4 takte. Ovládať kroky čardáša, valčíka, mazúrky. Pohybom vyjadriť náladu hudby.
- Pohybom správne reagovať na hudbu. Ovládať základné kroky čardáša, valčíka, mazúrky.

Percepčné činnosti

- Poznať krátke vekuprimerané hudobné skladby a vedieť verbalizovať hudobný zážitok, vedieť ho vizualizovať a vyjadriť pohybom.
- Sluchom rozoznať kontrast v hudbe, totožné, podobné a odlišné motívy a hudobné myšlienky a časti skladby, druhy ľudského hlasu, základné sláčikové, dychové, bicie hudobné nástroje, klavír, druhy speváckych zborov, melódiu a sprievod.
- Poznať najkrajšie klenoty ľudovej hudby.
- Spoznať hudbu rôzneho typu, domácu, regionálnu, iných národov, vo všetkých žánrových, štýlových a funkčných podobách, z hľadiska spoločenského, historického, poznávať a vážiť si hudobnú kultúru svojho národa a iných národov.
- Verbalizovať svoj názor aj na iné formy tvorivých prejavov, napr. na literatúru, výtvarné umenie.
- Po viacnásobnom vypočutí poznať min. 4 hudobné skladby a ich autorov. Dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby.

Hudobno-dramatické činnosti

- Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Integrácia dramatického textu, piesne a pohybu. Hudobná dramatizácia jednoduchej ľudovej rozprávky. Využitie slovenských ľudových tonálnych a modálnych piesní v dramatickom význame.
- Pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie.

Pedagogické stratégie

V prvom ročníku ZŠ hudobná výchova nadväzuje na predprimárne vzdelávanie, preto osvedčeným médiom pedagogického procesu je hrana primeranej mentálnej úrovni žiaka. Zámerom hudobno-výchovnej práce je zapojiť každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností, z ktorých dominujú spevácke a hudobno-pohybové. Kladieme dôraz na hudobné zážitky, ktorých prameňom je

v prvom rade hudba a proces seberealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatočný spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť a aj určitý relax, uvoľnenie. Usilujeme sa o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby. Je žiaduce, aby každá vyučovacia hodina mala svoj cieľ, k splneniu ktorého smeruje každá činnosť žiakov a usmerňujúca práca učiteľa. Takýto postup vylučuje izolovanosť hudobných činností a je predpokladom systematickej hudobno-výchovnej práce.

V druhom ročníku ZŠ hudobná výchova stavia na základoch utvorených v prvom ročníku. Zámerom hudobno-výchovnej práce zostáva zapojenie každého žiaka do hudobných aktivít. Uplatňujú sa všetky druhy hudobných činností. Kladieme dôraz na hudobné zážitky, ktorých prameňom je v prvom rade hudba a proces seberealizácie, pocit úspešnosti. Prostredníctvom hry s hudbou a jej prvkami prehlbujeme počiatočný spontánny záujem o hudbu a hudobné prejavy tak, aby vnímanie hudby a hudobné aktivity prinášali radosť i uvoľnenie. Naďalej sa usilujeme o to, aby sme žiakom poskytovali optimálne podnety pre ich hudobnú aktivitu, preto striedame rôzne hudobné činnosti, uprednostňujeme zážitkové a skúsenostné metódy, metódu hrania rol, hrové formy pri získavaní hudobných skúseností, riadené objavovanie hudby. Je žiaduce, aby každá vyučovacia hodina mala svoj cieľ, k splneniu ktorého smeruje každá činnosť žiakov a usmerňujúca práca učiteľa. Takýto postup vylučuje izolovanosť hudobných činností a je predpokladom systematickej hudobno-výchovnej práce.

Hodiny hudobnej výchovy v treťom ročníku majú poskytovať žiakom radosť zo seberealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho muzicírovania, objavovania hudby. Taktiež umožniť žiakom spontánne a uvedomelé hudobné zážitky, pestovať v nich potrebu počúvať a realizovať veku primeranú dobrú hudbu. Hudobno-náukové učivo sa vyvodzuje zásadne z piesne a hudobnej skladby. Žiaci sa s obsahom pojmov oboznamujú na základe hudobných skúseností, tieto pojmy majú chápať a nie definovať. Žiaci majú vedieť čítať noty, chápať notový zápis, vzhľadom na malý časový priestor, písanie nôt nie je nutné. Učiteľ má využiť každú vhodnú pieseň a skladbu na formovanie postojov a názorov žiakov, možnosť prispieť k položeniu základov multikultúrnej výchovy, etické momenty vnímania hudby ktoré smerujú k socializácii a výchove k empatii, pričom hudobno-výchovný proces usmerňuje a nechá priestor, aby žiaci objavovali zákonitosti hudby i experimentovali s ňou. Nesmieme zabudnúť na hudobno-dramatické činnosti, ktoré vychádzajú z hry ako najprirodzenejšej detskej činnosti. a zabezpečujú transfer získaných zručností a vedomostí získané počas hudobno-výchovného a vôbec vzdelávacieho procesu. Teda optimalizujú rozvoj celistvej osobnosti.

Naďalej platí, aj v štvrtom ročníku, že celý hudobno-výchovný proces musí vychádzať z hudby a smerovať späť k nej. Zámerom je, aby žiaci vo vzájomnej tvorivej interakcii s učiteľom prijímali hudbu, spoznávali ju a snažili sa odokrývať, objavovať jej obsah. Hudobno-výchovný proces aj naďalej pomáha rozvíjať citový svet žiakov, ich hudobnosť v atmosfére radosti, porozumenia, zážitkov, úspešnej seberealizácie v rámci elementárnych hudobných prejavov. Žiaci v tomto veku esteticky prežívajú, chápu a hodnotia menej rozsiahle hudobné skladby na základe uvedeného vnímania a prežívania primeranej hudby určenej na hudobné prejavy, ako aj na percepciu hudby. V rámci posilnenia mediálnej výchovy na podporu vkusovej orientácie sa dá napr. využiť porovnanie a hodnotenie televízneho programu Senzisensus a umelecký výkon špičkových folklórnych súborov a folkových skupín. Je potrebné viesť žiakov k tomu, aby si uvedomovali a rozlišovali mravné a estetické

hodnoty, otvorenosť a tvorivosť, aby postupne chápali umenie v jeho mnohorakých podobách a v súvislostiach, nielen ako ušľachtilý spôsob využitia voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnenia svojho života.

Učiteľ sa usiluje o to, aby poskytoval podnety pre hudobnú aktivitu žiakov, preto odporúčame:

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie; návštevu hudobných podujatí, besedy,
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy, dialóg a diskusiu, metódy hrania rol; špecifické metódy: intonačná metóda s použitím relatívnej solmizácie, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní, riadené objavovanie hudby, informačno-receptívna metóda, improvizácia.
- moderné vyučovacie metódy, využitie interaktívnej tabule a rozmanitých internetových hudobných vzdelávacích portálov (napr. www.flashmusicgames.com, www.musiklehre.at a podobne).

3. Obsah

- hudobný materiál (detské, umelé a ľudové piesne z folklórnych oblastí Slovenska,
- inonárodné piesne s rozmanitou deťom primeranou tematikou, hudobné rozprávky,
- príbehy, ľudové a umelé detské hudobno-pohybové (tanečné) hry, hudobný materiál zameraný na jednotlivé ročné obdobia, zvykoslovie a rôzne sviatky, na ilustráciu didaktických problémov),
- sústava hudobných činností vokálnych, inštrumentálnych, percepčných, hudobno-pohybových, hudobno-dramatických.

Vokálne činnosti

- základy speváckeho dýchania, držanie tela, nasadenie tónu, tvorba tónu, artikulácia, dynamické odlíšenie, hlasová hygiena, rozširovanie hlasového rozsahu, jednohlas,
- práca s hlasom, kultivácia speváckeho a hovoreného prejavu prostredníctvom uplatňovania a upevňovania správnych speváckych návykov,
- jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas,
- intonácia diatonických postupov v durových a molových tóninách, melodická ozvena, melodická otázka, melodizácia textu, mien, riekaniak, tvorivé hudobné hry,
- hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- používanie taktovacích gest,

- orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie – čítanie nôt, určovanie rytmu, tempa, dynamiky.

Inštrumentálne činnosti

- hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie,
- hra na detských hudobných nástrojoch, štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok,
- hra jednoduchých ostinátnych sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 3/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám,
- tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam, improvizácia predvetia, závetia, *tvorba malých celkov a jednoduchej formy*.

Hudobno-pohybové činnosti

- reagovanie na hudbu a stvárňovanie hudby pomocou pohybu, tanca, gesta,
- pohybové vyjadrenie rytmu a charakteru piesne, hudobnej skladby (krok, chôdza, dopredu, dozadu, na mieste, poklus, beh),
- vytváranie jednoduchých ostinátnych sprievodov hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby),
- pohybové vyjadrenie vzťahov vysoko, nízko, stúpanie, klesanie melódie, silno, slabo, pomaly, rýchlo,
- používanie taktovacích gest v 2/4, 3/4, 4/4 takte,
- pohybové stvárnenie a vyjadrenie hudobného výrazu a nálady.

Percepčné činnosti

- aktívne vnímanie a prežívanie hudby, počas ktorej žiak poznáva hudbu vo všetkých jej žánrových, štýlových a funkčných podobách, učí sa hudbu analyzovať a interpretovať,
- rozlíšenie zvukov okolitého sveta (zvuk, tón, reč, spev),
- rozlíšenie tónov podľa výšky, sily, druhu tempa,
- pozorné počúvanie piesní a hudobných skladieb, rozlišovanie známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánón), melódie, sprievodu,
- sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz,
- sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny,
- využitie vhodných miest v skladbách na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom; vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke.

Hudobno-dramatické činnosti

- využitie všetkých činností pri predvedení dramatického príbehu.

- Verbalizovať svoj názor aj na iné formy tvorivých prejavov, napr. na literatúru, výtvarné umenie.
- Po viacnásobnom vypočutí poznať min. 4 hudobné skladby a ich autorov. Dokázať vystihnúť náladu piesní a počúvanej hudby.

Hudobno-dramatické činnosti

- Vytvárať vlastnú hudobnú krajinu v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad. Hudobné vyjadrenie kontrastu v príbehu. Vytvorenie jednoduchého príbehu s integráciou vokálnej a nástrojovej improvizácie. Integrácia dramatického textu, piesne a pohybu. Hudobná dramatizácia jednoduchej ľudovej rozprávky. Využitie slovenských ľudových tonálnych a modálnych piesní v dramatickom význame.
- Pripraviť si jednoduché hudobno-dramatické vystúpenie.

4. Prierezové témy

1.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Vokálno- intonačné činnosti Základné spevácke zručnosti a návyky Detské a ľudové piesne Hodnoty noty	Žiak vie čisto a s oprávneným výrazom primeraným piesňazaspievať minimálne množstvo detských a ľudových piesní i hier sospievom.	Osobný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova
Inštrumentálne činnosti Jednoduché rytmické nástroje a ovládanie techniky na nich Rozvíjať náladu piesne pomocou hudobných nástrojov	Žiak vie hrať jednoduché rytmické motívy. Žiak pozná hodnotu jednotlivých tónov, vie ich reálne previesť.	Mediálna výchova Osobný a sociálny Rozvoj
Hudobno- pohybové činnosti	Žiak správne chodí a pohybuje sa pomocou hudby, reaguje na zmeny tempa a rytmiky. Žiak pohybom správne reaguje na motív hudby.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Multikultúrna výchova
Percepčné činnosti	Žiak pozná minimálne množstvo hudobných	Osobný a sociálny

Hudobné skladby a pohyb	skladieb a ich autorov.Žiak dokáže vystihnúť náladu hudobnej skladby.	rozvoj Environmentálna výchova

2.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
Zdokonaľovanie speváckych zručností a návykov Kultivovaný spevácky prejav v rozsahu c1 -c2 Detské a ľudové piesne Melodické hry na solmizačné slabiky. Fonogestika	Žiak vie správne zaspievať stanovený počet detských a ľudových piesní, i hier so spevom Žiak chápe poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka a v živote spoločnosti. Žiak vie podľa fonogestiky zaspievať jednoduché durové melódie.	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Poznanie rytmických hudobných nástrojov, ovládanie techniky hrania na ne. Tvorivé realizovanie jednoduchých sprievodov k piesňam, rytmické motívy.	Žiak vie správne hrať rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových nôt a pomlčiek. Žiak vie dané znalosti použiť pri tvorbe sprievodu k piesňam.	Osobný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Hudbu stvárniť pohybom , tancom a gestom. Pohybové vyjadrenie hudobného výrazu, charakteru hudby Hudobno-pohybové hry so spevom. Používanie taktovacích gest. Počúvanie hudobných skladieb a vyjadrenie hudobného zážitku slovom. Hudobno-dramatické činnosti: predvedenie dramatického príbehu. Vytváranie vlastnej hudobnej krajiny v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje ako prostriedok na vytvorenie prostredia, postáv a nálad.	Žiak vie pohybom správne reagovať na hudbu- hudobnú skladbu. Žiak vie použiť taktovacie gestá v zvolenom takte, pričom sa zameriava na správny postoj jednotlivého gesta. Žiak sluchovo rozpozná jednoduché detské hudobné skladby a primerane dokáže vystihnúť náladu hudby. Žiak sa aktívne podieľa na dramatického príbehu príprave a zrealizovaní jednoduchého hudobno- dramatického predstavenia. Žiak vie pomocou jednotlivých hudobných nástrojov vytvoriť hudobný príbeh.	Osobný a sociálny rozvoj Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Osobný a sociálny rozvoj Tvorba príbehu a prezentačné zručnosti
--	--	--

3.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Zdokonaľovanie speváckych zručností a návykov Intonácia v priestore 1- 8 stupňa (bez 7) podľa fonogestiky a písmenkových nôt Melodizácia textu	Žiak vie správne zaspievať stanovený počet detských ľudových piesní i hier so spevom. Žiak chápe poslanie ľudovej hudobnej kultúry v živote človeka a v živote spoločnosti. Žiak vie podľa fonogestiky zaspievať jednoduché ľudové melódie. Pracuje s hlasom, spieva v 2/4 a 4/4 takte.	Osobný a sociálny rozvoj Multikultúrna výchova

Práca s hlasom, kultivácia speváckeho prejavu, jednohlas, kánon, jednoduchý dvojhlas Tvorivé hudobné hry. Detské a ľudové piesne Hudobný rytmus a metrum – spev v 2/4, 3/4 , 4/4 takte. Orientácia v grafickom zázname jednoduchej melódie.	Vie sa správne orientovať v notovom zápise v rozsahu c1 – c2.	Mediálna výchova
Hra na detských hudobných nástrojoch a ich využívanie počas hudobnej reprodukcie i produkcie. Štylizácia charakteristických zvukov a javov z prírody a okolitého prostredia, sveta rozprávok. Hra jednoduchých sprievodov k piesňam, tvorba jednoduchých sprievodov v 2/4, 4/4 takte k piesňam a hudobným hrám. Tvorivá rytmizácia k jednoduchým piesňam. Improvizácia predvetia, závetia, tvorba malých celkov a jednoduchej formy.	Žiak vie hrať rytmické motívy pozostávajúce z hodnôt štvrt'ových, osminových nôt a pomlčiek. Vie tvorivo použiť sprievod k piesňam, hudobným hrám.	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Hudbu stvárniť pohybom, tancom a gestom. Pohybové vyjadrenie hudobného výrazu, charakteru hudby. Hudobno – pohybové hry so spevom. Používanie taktovacích gest. Počúvanie hudobných skladieb a vyjadrenie hudobného zážitku slovom.	Žiak vie pohybom správne reagovať na hudbu, hudobnú skladbu. Žiak vie použiť taktovacie gestá v zvolenom takte, pričom sa zameriava na správny postoj jednotlivého gesta. Žiak sluchovo rozpozná jednoduché detské hudobné skladby a primerane dokáže vystihnúť náladu hudby.	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Multikultúrna výchova
Aktívne vnímanie a prežívanie hudby. Analyzovanie a Interpretovanie. Sluchové rozoznávanie predohry, medzihry, dohry, tém, motívov, hudobných fráz. Sluchové rozlíšenie kontrastu, návratu, opakovania, variačnej zmeny. Vizualizácia, verbalizácia zážitku, sformulovanie názoru o hudobnej ukážke.	Žiak sluchovo rozpozná 4 jednoduché detské hudobné skladby a dokáže vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky. Vie analyzovať a interpretovať činnosti pozorného počúvania piesní a hudobných skladieb, rozlišovania známych piesní ľudových, umelých, jednohlasných, dvojhlasných (kánon),melódie.	Osobný a sociálny rozvoj Mediálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Hudobno- dramatické činnosti: Predvedenie	Žiak sa aktívne podieľa na príprave a zrealizovaní	Osobný a sociálny rozvoj

dramatického príbehu. Vytváranie vlastnej hudobnej krajiny v danom tónovom priestore. Hudobné nástroje ako prostriedok na vykreslenie prostredia, postáv a nálad.	jednoduchého hudobnodramatického predstavenia. Žiak vie prostredníctvom jednotlivých hudobných nástrojov vytvoriť hudobný príbeh.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
---	--	---

4.ročník

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Folklórna oblasť Slovenska Šariš	Žiak vie charakterizovať folklórnu oblasť Šariš, má prehľad o piesňach a tancoch z tejto oblasti. Pozná nárečie, v ktorom sa spievajú piesne v tejto oblasti, tiež kroj.	Osobnostný a sociálny rozvoj
Slovenská ľudová pieseň	Žiak vie v správnom nárečí zaspievať slovenskú ľudovú pieseň – intonačne čisto a rytmicky presne. Dodržiava správne dýchanie pri speve. Vie taktovať v $\frac{3}{4}$ takte. Spev dokáže doplniť hrou na ľahko ovládateľné detské nástroje.	Dopravná výchova
Slovenská ľudová pieseň	Žiak vie v správnom nárečí zaspievať slovenskú ľudovú pieseň – intonačne čisto a rytmicky presne. Dodržiava správne dýchanie pri speve. Vie taktovať v $\frac{2}{4}$ takte. Spev dokáže doplniť hrou na ľahko ovládateľné detské nástroje.	
Folklórna oblasť Slovenska Liptov	Žiak vie charakterizovať folklórnu oblasť Liptov, má prehľad o piesňach a tancoch z	Environmentálna výchova

	tejto oblasti. Pozná nárečie, v ktorom sa spievajú piesne v tejto oblasti, tiež kroj.	
Slovenská ľudová pieseň	Žiak vie v správnom nárečí zaspievať slovenskú ľudovú pieseň – intonačne čisto a rytmicky presne. Správne reagovať na zmeny tempa a dynamiky. Žiak vie pomenovať noty, pomlčky a určiť ich správnu dĺžku.	Regionálna výchova
Folklórna oblasť Slovenska Záhorie	Žiak vie charakterizovať folklórnu oblasť Záhorie, má prehľad o piesňach a tancoch z tejto oblasti. Pozná nárečie, v ktorom sa spievajú piesne v tejto oblasti, tiež kroj.	
Slovenská ľudová pieseň	Žiak vie v správnom nárečí zaspievať slovenskú ľudovú pieseň – intonačne čisto a rytmicky presne. Žiak vie reagovať na pieseň a stvárňovať ju pomocou pohybu, tanca, gesta.	
Slovenská ľudová pieseň	Žiak vie v správnom nárečí zaspievať slovenskú ľudovú pieseň – intonačne čisto a rytmicky presne. Vie vytvoriť jednoduché ostínaté sprievody hrou na tele (tlieskanie, plieskanie, podupy podľa hudby).	Environmentálna výchova
Folklórny kalendár - zima	Žiak vie charakterizovať folklórny kalendár v zime. Vie charakterizovať význam týchto dní: priadky, stridžie dni, Katarína, Ondrej, Mikuláš, Lucia, Štedrý večer, Prvý sviatok vianočný, Na Štefana, Nový Rok, Tri Krále, Fašiangy...	
Folklórny kalendár - leto, jeseň	Žiak vie charakterizovať folklórny kalendár v lete a jeseni. Vie charakterizovať význam týchto dní: Stavanie májov, Prvé vyháňanie	

	na pašu, Na Jána, Dožinky, Zazbirký, Kermeš (odpust)...	
Ľudové hudobné nástroje	Žiak vie pomenovať ľudové hudobné nástroje, vie ich rozoznať podľa sluchu, vie charakterizovať hru na daný hudobný nástroj (fujara, píšťala, gajdy a iné...).	Finančná gramotnosť
Vlastnoručne vyrobené hudobné nástroje	Žiak vie vyrobiť jednoduchý hudobný nástroj. Realizuje hru na tento vlastnoručne vyrobený nástroj.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
Regionálna pieseň	Žiak pozná pieseň svojho regiónu. Žiak vie v správnom nárečí zaspievať pieseň – intonačne čisto a rytmicky presne. Žiak vie reagovať na pieseň a stvárňovať ju pomocou pohybu, tanca, gesta.	Regionálna výchova
Slovenská ľudová pieseň - uspávanka	Vyjadriť pieseň primeraným výrazom, spievať rytmicky a intonačne čisto.	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Slovenská ľudová pieseň - tanečná	Vyjadriť pieseň primeraným výrazom, spievať rytmicky a intonačne čisto.	Ochrana života a zdravia
Slovenská ľudová pieseň - regrútska	Vyjadriť pieseň primeraným výrazom, spievať rytmicky a intonačne čisto.	Ochrana života a zdravia
Slovenská ľudová pieseň - svadobná	Vyjadriť pieseň primeraným výrazom, spievať rytmicky a intonačne čisto.	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Slovenská ľudová pieseň - koleda	Vyjadriť pieseň primeraným výrazom, spievať rytmicky a intonačne čisto.	Multikultúrna výchova
Slovenská ľudová pieseň - ľúbostná	Vyjadriť pieseň primeraným výrazom, spievať rytmicky a intonačne čisto.	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Slovenská ľudová pieseň - zbojnícka	Vyjadriť pieseň primeraným výrazom, spievať rytmicky a intonačne čisto.	Primárna prevencia sociálno-

		patologických javov
Upravená slovenská ľudová pieseň skladateľom 19. a 20. storočia	Žiak vie aktívne počúvať, prežívať a analyzovať skladbu v zmenenej podobe. Sluchom vie rozoznať predohru, medzihru, dohru, tému, motív.	Mediálna výchova
Upravená slovenská ľudová pieseň skladateľom 19. a 20. storočia	Žiak vie aktívne počúvať, prežívať a analyzovať skladbu v zmenenej podobe. Vie využiť vhodné miesta v piesni na spoluúčasť so spevom, inštrumentálnou hrou, pohybom.	Mediálna výchova
Upravená slovenská ľudová pieseň skladateľom 19. storočia a 20. storočia	Žiak vie aktívne počúvať, prežívať a analyzovať skladbu v zmenenej podobe. Vie vizualizovať a verbalizovať zážitok zo skladby, sformulovať názor o hudobnej ukážke.	Mediálna výchova
Poslanie hudby v našom živote	Žiak pozná a prezentuje význam poslania hudby v našom živote.	Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

5. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 22/2011 z 1. mája 2011.

Začlenení žiaci sú hodnotení klasifikáciou v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR č. 35/2011 z 1. mája 2011.

6. Učebné zdroje

Pri vyučovaní hudobnej výchovy na 1. stupni ZŠ odporúčame využívať v prvom rade učebnicu Hudobnej výchovy pre daný ročník, metodické príručky k učebniciam, hudobný materiál na CD a DVD, obrazový a knižný hudobný materiál, príručku Spievame si a hráme (s jednoduchými rytmickými sprievodmi k detským piesňam) magnetické notové osnovy, sady detských hudobných nástrojov, hudobné materiály dostupné na internete a interaktívnu tabuľu.